

του μηχανικού, ο ρόλος του, με τα προσόντα που διαθέτει θα βοηθούσε τόσο στη βιομηχανική παραγωγή όσο και το κράτος.

Η παραγωγή των υλικών για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες πρέπει να πλαισιωθεί με συνεχή έρευνα και δυνατότητα δοκιμών των προϊόντων. Πρέπει να προδιαγράφει ακριβώς τα προϊόντα της, και το σύνολο της παραγωγής της να υποτάσσεται στις αρχές της τυποποίησης. Πρέπει ακόμα να παρακολουθεί συνεχώς την διατήρηση της ποιότητας και να φροντίζει ώστε το προϊόν της να ανταποκρίνεται στα αρχικά χαρακτηριστικά.

Η έρευνα και η εργαστηριακή δοκιμή μπορεί να γίνεται από την ίδια την παραγωγή ή όπως συνηθέστερα συμβαίνει, λόγω μεγέθους μονάδων, από οργανωμένα κρατικά εργαστήρια. Από το μέρος του κράτους ή μέσω οργανισμών του (όπως ο ΕΛΟΤ) πρέπει να χαραχθεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα ολοκληρωθεί η παραπάνω προσπάθεια, να υποστηριχθεί αυτή με τα κατάλληλα όργανα που θα πραγματοποιούν την έρευνα, τις δοκιμές και την εποπτεία και να διευκρινισθούν τα ελάχιστα απαιτούμενα όρια για τις ιδιότητες των προϊόντων.

Έτσι το κράτος θα πρέπει:

- να φροντίζει τη συνεχή ενημέρωση και βελτίωση των κανονισμών του.
- να καθορίζει τις προδιαγραφές των υλικών και τους όρους τυποποίησής τους.
- να κατατάσει τα προσφερόμενα υλικά

βάσει των χαρακτηριστικών τους.

- να θεσπίσει διαδικασίες ελέγχου μελετών και κατασκευών με μια νέα νοοτροπία που θα αποβλέπει στην ουσία και όχι μόνο στον τύπο.

Όλα τα παραπάνω, μέσα από μια συνεχή έρευνα για βελτίωση και για ένταξη όλων των νέων προϊόντων. Θα πρέπει επομένως να δημιουργήσει την κατάλληλη υποδομή και το απαιτούμενο προσωπικό για τη λειτουργία εργαστηρίων έρευνας και δοκιμών, κατά τόπους και ανάλογα με το είδος των προϊόντων, και κέντρων ελέγχου και χορήγησης πιστοποιητικών ή σήματος ποιότητας.

Τα παραπάνω εργαστήρια πανεπιστημιακά ή μη, θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο γρήγορο ρυθμό και εξέλιξη της Παραγωγής απαλλαγμένα από μακρές διαδικασίες και αναμονές. Θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται μεταξύ τους για την αξιοποίηση της γνώσης και της πείρας και την προώθηση της έρευνας. Τα κέντρα ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζουν, με τη διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του προϊόντος, τα συμφέροντα του καταναλωτή και χρήστη.

Θα πρέπει ακόμα το κράτος να ενισχύσει τις περιοδικές κλαδικές εκθέσεις και να φροντίσει για τη δημιουργία ακόμα και μόνιμων εκθετούμενων υλικών όπως και πλήρους καταλόγου υλικών με κατάταξη ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, για την ενημέρωση, ανταγωνιστικότητα και προβολή των προϊόντων και για τη σωστή επιλογή μηχανικών και κοινού.

Όπως και προηγουμένως αναφέραμε, τα παραπάνω μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο με τη συμμετοχή του μηχανικού, που είναι απαραίτητη τόσο στην παραγωγή όσο και στην έρευνα, δοκιμές και έλεγχο των προϊόντων. Σήμερα ο μηχανικός ελάχιστα ή καθόλου δεν συμμετέχει στην παραπάνω διαδικασία. Τα κέντρα ερευνών και δοκιμών είναι ελάχιστα και υποτυπωδώς οργανωμένα, ενώ τα κέντρα ελέγχου και χορήγησης πιστοποιητικών σχεδόν λείπουν τελείως. Γενικά ο τομέας έρευνας, παραγωγής και ελέγχου υλικών βρίσκεται στο περιθώριο ή σχεδόν έξω από το πεδίο δράσης των μηχανικών, όπως και πολλοί άλλοι.

Η ανάγκη κατανόησης και επιδίωξης για εφαρμογή, των παραπάνω, είναι άμεση για τη βελτίωση της ποιότητας της κατασκευής και της ζωής μας, για την οικονομία που θα επέλθει στην κατασκευή σε σχέση με το επιτυγχανόμενο αποτέλεσμα, για την εξέλιξη του κλάδου παραγωγής προϊόντων σχετικών με την κατασκευή και τη νέα διάσταση που παίρνει η δουλειά του μηχανικού. Για να εξασφαλιστεί ακόμα μια συνεχής διαδικασία βελτίωσης και ποιοτικής εξέλιξης των προϊόντων, με σκοπό την ανταγωνιστική παραγωγή και τη δημιουργία νέων υλικών και τεχνολογίας, που θα βοηθήσει τόσο τη βιομηχανική παραγωγή όσο και το Κράτος με τις άμεσες επιπτώσεις που έχει στην Εθνική Οικονομία.

Μορφές συνεργασίας, αστικοί συνεταιρισμοί

Τ. Τοματσοπούλου
Εκπρόσωπος ΕΟΜΜΕΧ

Στα πλαίσια του ΕΟΜΜΕΧ λειτουργεί υπηρεσία η οποία έχει σαν αντικείμενο την προώθηση και στήριξη κοινοπρακτικών δραστηριοτήτων. Για τον χαρακτηρισμό κοινοπραξία δεν απαιτείται κάποιος συγκεκριμένος νομικός τύπος που να καλύπτει την όποια δραστηριότητα των συνεργαζομένων. Στον ευρύτερο αυτό όρο περιλαμβάνονται και οι αστικοί συνεταιρισμοί επαγγελματιών και βιοτεχνών που λειτουργούν σήμερα με βάση τον νόμο 602 του 1914. Πρόκειται για ανοιχτές εταιρείες που έχουν σκοπό

οικονομικό ο οποίος επιτυγχάνεται με την συνεργασία των μελών του. Στο σημείο αυτό πρέπει να επιστημανθεί ότι ο 602/14 αποτελεί ένα ξεπερασμένο και χρονικά και οικονομικά πλαίσιο λειτουργίας του οποίου η αλλαγή θα διευκολύνει και τους ήδη υπάρχοντες συνεταιρισμούς αλλά και τη γενικότερη ανάπτυξη του αστικού συνεταιριστικού κινήματος.

Ήδη έχει ολοκληρωθεί με πρωτοβουλία του ΕΟΜΜΕΧ η επεξεργασία νομοσχεδίου για τους αστικούς συνεταιρισμούς με στόχο τη λύση του

προβλήματος. Το νέο νομοσχέδιο στηρίζεται στον νόμο της ΠΕΕΑ για τους συνεταιρισμούς και έχει σκοπό να ενθαρρύνει την ελεύθερη οργάνωση και λειτουργία συνεταιρισμού σ' όλους τους χώρους οικονομικής δραστηριότητας, εκτός της γεωργίας την λειτουργία των γεωργικών συνεταιρισμών διέπει ιδιαίτερο νομικό πλαίσιο δεδομένης και της συνταγματικής κατοχύρωσης της διάκρισης γεωργικών και αστικών συνεταιρισμών.

Κατευθυντήρια άποψη για την νομοτεχνική επεξεργασία του κειμένου

αποτελέσει σκέψη πως η ανάπτυξη των συνεταιρισμών μπορεί να αποτελέσει μια αντίρροπη δύναμη σε εκείνη του μεγάλου κεφαλαίου, χωρίς να εννοείται πως μέσα στα σημερινά πλαίσια του ανταγωνισμού μπορεί και να μεταβάλει την φύση του συστήματος.

Η παράπανω κατεύθυνση όσο κι αν είναι ρεαλιστική θα πρέπει να καταγράφει στις αδυναμίες του νομοθετήματος, γιατί μ' αυτό τον τρόπο η ανάπτυξη των συνεταιρισμών στηρίζεται κύρια στην ικανότητά τους να λειτουργήσουν αποδοτικά με βάση τη λογική του υπάρχοντος συστήματος.

Αποδυναμώνεται έτσι ο κοινωνικοοικονομικός ρόλος των συνεταιρισμών και υπερτονίζεται ο αμυντικός. Ωστόσο το νομοσχέδιο περιέχει μια σημαντική σειρά νεωτερισμών που επανατοποθετούν το γενικό πλαίσιο δράσης του αστικού συνεταιριστικού κινήματος. Σαν τέτοιους μπορούμε να καταγράψουμε:

α) της συμμετοχής των εργαζομένων στα διοικητικά συμβούλια των μεγάλων συνεταιρισμών.

β) μίνιμουμ ορίου μετοχών για κάθε συνεταιριζόμενο.

γ) της απλής αναλογικής σαν σύστημα εκλογής Δ.Σ..

δ) της ψηφοφορίας με βάση τα πρόσωπα και όχι τον αριθμό των μετοχών.

ε) συστήματος κλαδικής και τοπικής οργάνωσης των συνεταιρισμών σε 2βάθμια όργανα καθώς και 3βάθμιο συλλογικό όργανο.

στ) τη δυνατότητα συνεργασίας του συν/κου κινήματος με την τοπική αυτοδιοίκηση, το εργατικό και το καταναλωτικό κίνημα.

ζ) μια σειρά από απαλλαγές και κινήτρα ως προς το κεφάλαιο, το μηχανολογικό εξοπλισμό και τις προμήθειες α+β υλών από τους συνεταιρισμούς.

Ήδη από τα συλλογικά όργανα των επαγγελματιών και βιοτεχνών έχουν γίνει επισημάνσεις για τις ελλείψεις του νομοσχεδίου και προτάσεις για τη βελτίωσή τους. Ωστόσο η αργοπορία στην προώθηση και στη βουλή δημιουργεί ένα κενό για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών σ' ένα τομέα οικονομικής δραστηριότητας όπως ο συνεταιρισμός που στην παρούσα συγκυρία αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα.

Πρέπει παρ' όλα αυτά να καταγραφεί η παρατηρούμενη κινητικότητα για σύσταση και λειτουργία συνεταιρισμών που βασίζεται και στην καθιέρωση κινήτρων από μεριάς της πολιτείας (αναπτυξιακός νόμος - προώθηση προώθηση συνεταιρισμών στις κρατικές προμήθειες, κ.λπ.) αλλά και στην ανάγκη για άμυνα απέναντι στην κρίση. Στις θετικές εμπειρίες μας σαν οργανισμού καταγράφεται η σύσταση και λειτουργία

νέας πλέον μορφής συνεταιρισμών ή κοινοπραξιών γενικότερα με παραγωγική κατεύθυνση έναντι των προμηθευτικών συνεταιρισμών που υπάρχουν και λειτουργούν εδώ και μερικές δεκαετίες σε ορισμένους κλάδους επαγγελματιών κατά παράνομη (εμποροράπτες, ηλεκτρολόγοι, ξυλουργοί κ.λπ.).

Έτσι εμείς τουλάχιστον βοηθήσαμε να συσταθούν Κοινοπραξίες για την κατασκευή και πώληση στο δημόσιο αμαξωμάτων, σιλό από μπετόν, δεξαμενών ανοξειδώτων.

Συνεταιρισμοί λατόμων, επιπλοποιών, κατασκευαστών γεωργικών μηχανημάτων που υπάχθηκαν στον αναπτυξιακό νόμο 1262.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των πιο πάνω πρωτοβουλιών αποτέλεσε η συμμετοχή σαν συνεταιρών και των επιστημόνων και τεχνικών που ήταν απαραίτητη για την οργάνωση και λειτουργία των παραγωγικών μονάδων.

Ακόμη προχωρούμε ανιχνευτικά στην στήριξη σύστασης εργασιακών συνεταιρισμών από το απολυμένο προσωπικό των προβληματικών επιχειρήσεων -εργάτες, τεχνικοί, επιστημονικό προσωπικό- που σε συνεργασία με τους αντίστοιχους δήμους θα αναλάβουν την επαναλειτουργία των επιχειρήσεων.

Η όλη προσπάθεια δεν μπορεί να ειπωθεί πως είναι εντυπωσιακή, αριθμητικά όμως δίνει μια νέα ποιότητα κι αντίληψη για τη συνεργασία.

Προχωρούμε όλο και περισσότερο στην συνεργασία έξω από τα όρια μιας συγκεκριμένης συντεχνίας όπου αμοίβεται εξ ίσου ο χειρόνακτας με τον διανοητικά εργαζόμενο μιας και η προσφορά και των δύο κρίνεται εξ ίσου απαραίτητη για την παραγωγική διαδικασία.

Όμως θα πρέπει κανείς να αναφερθεί και στις δυσκολίες καθώς και στα άλτα μέχρι στιγμή προβλήματα για να περιγράψει αντικειμενικά το περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται να δράσει το συνεταιριστικό κίνημα.

A.- Το κλίμα ανταγωνισμού που δεν αφήνει πρόσφορο έδαφος για ανάπτυξη συχνότατα συνεταιρισμοί διαλύθηκαν, είτε γιατί δεν είχαν δυνατότητες δανειοδότησης είτε γιατί σαμποταρίστηκαν από τους ανταγωνιστές ιδιώτες είτε γιατί δεν εξασφάλιζαν προμηθευτές.

B.- Το κλίμα εξατομίκευσης που σφραγίζει την υποτροπία του συνεταιρισμού και τον οδηγεί στην αδρανοποίηση στην πρώτη δυσκολία ή δεν επιτρέπει συχνά να ολοκληρωθεί μια προσπάθεια συνεργασίας.

Γ.- Την μη επίλυση του ασφαλιστικού προβλήματος που έχουν πολλοί συνεταιρισμοί εργαζομένων.

Δ.- Την καθιέρωση διατύπωσης στόχων από μεριάς της πολιτείας όσον αφορά την οργάνωση και ανάπτυξη συνεταιρισμών που δημιουργεί κλίμα ανασφάλειας και συνθήκες επικίνδυνου πειραματισμού στο αστικό συνεταιριστικό κίνημα και οξύνει ορισμένες φορές συντεχνιακές αντιθέσεις.

Ο ΕΟΜΜΕΧ από δικής του πλευράς έχει πάρει ορισμένες πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση επίλυσης ορισμένων από το πιο πάνω προβλήματα όπως π.χ. για την εξυγίανση της αγοράς α+β υλών και την επεξεργασία προτύπων καταστατικών για την ίδρυση συνεταιρισμού.

Τελικά κάθε μορφή συνεργασίας προχωρά σήμερα πιο θαρραλέα παρ' όλες τις υπαρκτές αοριστίες ή αβεβαιότητες έχοντας σαν οδηγό την εκφρασμένη θέληση της πολιτείας για στήριξη της καθώς και την όλο και περισσότερο εμπειδούμενη αντίληψη πως αποτελεί διέξοδο για τους εργαζόμενους στην προσπάθεια ελέγχου του μέλλοντός τους.